בית פישר וביהכ"נ במעלות הגיבורים

"בית פישר" היה ביתם של יהושע ורבקה פישר, ה"מוכתר" היהודי הראשון של כפר-עטה. יהושע היה יהודי שומר תורה ומצוות חסיד ראדזין שמאוד העריך את לימוד התורה. כמו שכתב עליו רבה הראשון של העיר הרב מנדלזון זצ"ל לאחר פטירתו (כ"ז סיון תשט"ז): "כל דבר טוב שזכינו לעשות בכפר אתא, ת"ת, שחיטה, לרומם כבוד ת"ח, ויר"ש וכ"ו היה הוא עליו השלום עומד כחומה להבריח המסטינים ובטל עצמו, דעתו ומפלגתו, אוי כמה קשה דבר זה – והוא התגבר על הכל, אם הרב אמן כן, צריך להיות כן, חשב והוציא לפועל. וכל הטוב שבא עי"ז נחשב לזכותו". (מובא באגרות הרב)

כיון שלא היו לו ילדים להוריש להם את ביתו לאחר פטירתו, הוא החליט הוריש את ביתו לאגודות שדואגות להרבות את לימוד תורה בארץ ישראל, וכן למען אגודה שהקים הרב משה צבי נריה אגודת תו"ם (תורה ומקצוע).

הרב משה צבי נריה היה מייסד ישיבת בני עקיבא כפר הרא"ה, הרצון של מייסדיה היה ליצור מוסד חינוכי שישלב בין הלימוד הליטאי, הרצינות של ישיבות המוסר, החמימות של תנועת החסידות וחיבת הארץ של הרב קוק.

במשך כעשר שנים לא היה לימודים של מקצועות חול בישיבה רק לימוד התורה ועבודת אדמת הארץ, לאחר כעשור עקב לחץ גדול מצד ההורים התחילו ללמוד גם מקצועות חול.

הרב נריה מאוד לא רצה בכך, אך הבין שאם רוצים שילדי הציבור הדתי ימשיכו במסגרת דתית ולא ילכו ח"ו לרעות בשדות זרים, צריך לפתוח למענם מוסדות שבהם בנוסף ללימוד התורה גם לומדים מקצוע. זה הביא את הרב נריה בהמשך לפתוח במקומות שונים בארץ גם תיכונים דתים עם מקצוע.

הרב נריה סבר שאין יותר יקר מבחור ישיבה שלומד בתורה ברצף במשך כל שנות בחורותיו, ואף לצבא אינו הולך באותם שנים.

כמו שכתב (חוברת בני הישיבות וגיוסם, ירושלים תשנ"ט): "שקידה בתורה והרציפות של הלימוד היא מטרה כשלעצמה, הוא הדין התמדה באיכות ההשתקעות הגמורה בעולמה של תורה זהו ערך מיוחד לעצמו. היוצא מאוהלה של תורה ספק אם יהיה מסוגל לחזור אליו, לא משום שכוח משיכתו של אוהל התורה חלש הוא, אלא משום שדרישותיו קשות ומרובות.

לצערנו, אין לנו עודף של בני תורה, אין לנו עודף של חלוציות רוחנית. עם כל מאמציהם המרובים של ראשי הישיבות - לא רבים הם בני התורה. הם מועטים. פחות ממה שנחוץ. אין לימוד תורה שלמה ומגמות חומריות יכולות לדור בכפיפה אחת. בהתנגשות שביניהן, לרוב יד השואפים לקריירה על העליונה, ומספר הממשיכים בלימוד תורה בישיבות לא גדול הוא. קשה לחנך לחלוציות רוחנית, בדור של דחף לרמת חיים גבוהה.

אם שרדו לנו שרידים - נשמור עליהם מכל משמר. הם נחוצים לנו, חיוניים לאומה. גם בשעת חירום, אפילו כשהסכנות המוחשיות נמשכות תקופה ארוכה יותר, אין לפגוע במוסדי דור ודור אשר האומה כולה בנויה עליהם, אשד להרוס אותם קל, ולחזור לבנותם קשה מאוד. **נדע להוקיר את שבט לוי**, המוותר על תועלת חומרית, **כי יודעים אנו להעריך את בני קהת, נושאי ארון הברית**".

אמנם כיון שידע שיש סכנה שהנוער החלש ילך למגמות חילוניות, אשר מי שנכנס לשם לא יוצא בשלום, ראה צורך להקים ישיבות ולפעמים אף תיכוניים דתים בכל מקום שצריך.

באותם שנים לא היה בכפר אתא תיכון דתי, מי שרצה להמשיך ללמוד תורה היה חייב ללמוד ירושלים, הרב נריה שדאג לכל הארץ להקמת מסגרות ללימוד התורה, הקים בכפר אתא את אגודת תו"ם – תיכון במסגרת ישיבה שבו ילמדו תורה ומקצוע.

התיכון הדתי הוקם בביתו של יהושע פישר שתרם חצי מביתו למפעלו של הרב נריה. במשך השנים תרמו עוד משפחות ממייסדי הקריה נכסים נוספים למען מפעל זה, כמו יוסף צינובר, שתרם את בתי צינובר. בית אחד ברחוב יהודה הנשיא ובית שני ברחוב השומר/ השופטים.

עם השנים גדל בית הספר מאוד והמקום בבית פישר לא הספיק לתלמידים שדפקו על שעריו, אז הוחלט להעביר את את בית הספר לרחוב השומר למבנה שקיים שם עד היום (תשפ"ב). בין תלמידי בית הספר היה ראש העיר כיום מר יעקב פרץ.

בבית פישר נותרו דירות ומחסנים שהושכרו, והכסף שנכנס ממחיר השכירות מימן את בית הספר.

בשנת תשל"ט נוסדה אגודה בראשותו של נחום פרלשטין שמטרתה הקמת בית כנסת קהילתי לזכר בני קרית אתא שנפלו במלחמות ישראל.

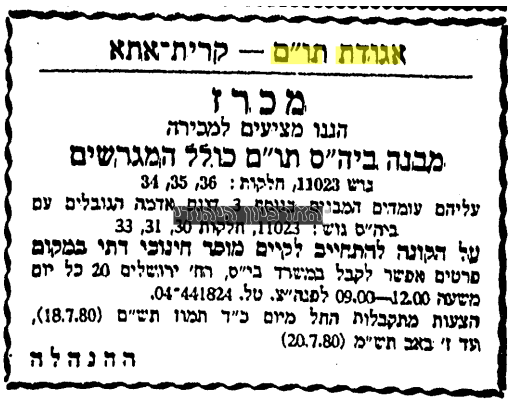
הם פנו, לעמותת תום בבקשה להקים מניין באחת הדירות הפנויות בבניין "בית פישר". הם קיבלו ושיפצו בעצמם את אחת הדירות. הקמת המניין היתה בתיאום ושיתוף עם ארגון בית יד לבנים המקומי. המניין התחיל לפעול בשבת "כי תצא" אלול תשל"ט (אוגוסט 1979).

באותם ימים הלך וגדל מספר ההורים שהביעו מורת רוח מן הרוח והאוירה ששרה בבית הספר יבנה. ההורים רצו חינוך תורני הרבה יותר, להקדיש זמן רב יותר ללימודי הקודש, הקמת כיתות נפרדות לבנים ולבנות, הקפדה על צניעות הבנות מגיל צעיר, לימוד ללא ילדים מחללי שבת, מורים ומורות בעלות יראת שמים. ותהיה הדגשה רבה יותר של ערכי אמונה ויראת שמים. לצורך כך הם הקימו בית ספר חדש תורני – נעם.

לעומת זאת היו כאלו שלצערנו נלחמו נגד מגמה זו, מחשש שהקמת בית ספר נעם תפורר את בית ספר יבנה, ותהפוך אותו לבית ספר חלש מאוד מבחינה דתית. הם פחדו מאותם הורים, והגישו תביעה משפטית נגד הורי תלמידי בית הספר נועם, על אי מילוי חוק חינוך חובה. היות ובית הספר הזה שהוקם על ידי ההורים לא קיבל אישור של שר החינוך. השר חשב במצעים חוקיים להרתיע את ההורים מלפתוח בית הספר תורני.

הקרע בין ההורים גרם להרבה הורים לעזוב את בית הכנסת הדתי הרגיל ולחפש מסגרת אחרית, בית הכנסת מעלות הגיבורים היה המקום המתאים לאותם הורים, שם הגיעו כל ההורים שרצו חינוך תורני, כך גדל הבית הכנסת מאוד, עד שהגיע בשיא ל65 משפחות וכמובן הדירה הקטנה בחצר בית פישר היתה צרה מלהכיל את כל המתפללים הרבים.

בשנת תש"ם נסגר בית הספר תו"ם, חלק ההתלמידים הדתיים הלכו לתיכון הדתי בעיר, שכיום הוא ברוך השם ישיבה תיכונית. וחלקם הלכו לקומות תורניים נוספים, יתן ה' ותרבה התורה ויראת השמים בעיר.

אגודת תו"ם — קרית־אתא

מ כ ר ז

הנו מציעים למכירה

מבנה ביה"ס תו"ם כולל המגרשים

גוש 11023, חלקות: 36, 35, 34

עליהם עומדים המבנה הנוכחי, בנוסף 3 דונם אדמה הגובלים עם

ביה"ס גוש: 11023, חלקות 30, 31, 33

על הקונה להתחייב לקיים מופר חינוכי דתי במקום

סרטים אפשר לקבל במשרד בי"ס, רח' ירושלים 20 כל יום

משעה 09.00—12.00 לפנה"צ. טל. 04־441824.

הצעות מתקבלות החל מיום כ"ד תמוז תש"ם (18.7.80),

עד ז' באב תש"מ (20.7.80)

ה ה נ ה ל ה

עיתון המודיע כו תמוז תשמ

בנין בית הספר תו"ם נמכר לישיבת פורת יוסף, שרצתה להקים במקום פנימייה וישיבה תורנית בעיר. לצערנו הישיבה לא החזיקה מעמד ונסגרה כעבור שנה. הבנין של פורת יוסף עומד עד היום רק מחמת חובות ארנונה לעיריה, אנחנו תפילה שמקום זה ימשיך לשמש במהרה ללימוד התורה.

עם סגירת בית הספר התכנסה אגודת תו"ם בראשותו של נחום פרלשטין, בין החברים היו אז הרב שמואל שלוזינגר רב העיר, סגן ראש העיר דאז, מר אליהו פורייטר (נציג המפד"ל בעיריה) ועוד לדון מה עושים על כל נכסי תו"ם?

הגיעה הצעה ממספר חברים להקמת פרוייקט משולב על החלקה של בית פישר. ההצעה כללה בית כנסת גדול לכל המתפללים הרבים (ובו גם ספריה תורנית ואולם אירועים) ומוזיאון עירוני לתולדות המקום.

בתוכנית המקורית, היה אמור להיות מוזיאון בבית פישר, ובית כנסת ברחבה הצמודה למקום, אך מסיבות כלכליות הוחלט לגנוז את הרעיון, ולבנות את בית הכנסת בקומות שמעל המוזיאון. התוכניות והבניה ארכו מספר שנים.

באלול תשנ"ד (ספטמבר 1993) ארבע עשרה שנה לאחר סגירת בית הספר תו"ם, נשלמה הבניה. אז נערך טקס חנוכת המקום, במעמד ראש העיר דאז, מר דוד ראם שבתקופת כהונתו ובסיועו נבנה המקום. הבניה מומנה ע"י: עמותת תום, חברי בית הכנסת, עיריית קרית אתא, משרד הדתות, קרן העיזבונות של האפוטרופוס הכללי, ותורמים שונים.

בית הכנסת הגדול שהוקם הכיל ? מקומות בעזרת גברים ועוד ? בעזרת נשים. כל זאת בנוסף לאולם האירועים הסמוך, המשמש לקידושים ושמחות של המתפללים הרבים.

המבנים שתרם צינובר נמכרו גם הם למען הקמת בית הכנסת והמוזיאון, למעט בית ברחוב נוף הכרמל 13, שהוחלט לתת אותו להקמת בית הכנסת, הוא בית הכנסת עטרת צבי, שברוך השם בשנים האחרונות שופץ וגדל מאוד. יתן ה' ובית הכנסת ע"ש חללי צה"ל והמוזיאון לזכר מקימי העיר שהיו כמעט כולם יראים לדבר ה', יגרמו ויגדל כבוד שמים בכל המקומות בעיר.

לפני 3 שנים הוקם כולל נוסף בקרית אתא, מטעם "אור חדש" ברכסים. האברכים מגיעים לכאן מדי יום בהסעה מהקריה המפו־ רסמת בצפון תחת פיקוחו והנ־ הלתו של הרב משה תנעמי מנהל־ מוסדות "אור חדש" ורבה הספרדי של הקהילה. יוזמי הפרויקט כמובן שלא להזכיר את הרשת החינוכית של ישיבת "פורת יוסף" שהקימה בקרית אתא מתיבתא וכיתות הכנה למתיבתות המכילים את כל 8 כי־ תות הלימוד.

עיתון המודיע ו כסלו תשמח

הסתדרות צעירי אגודת ישראל - הנוער האגודתי באר"י

ההנהלה הארצית | ועדת מפעלי הקיץ | מחלקת הנוער

בשיתוף תורה ויהדות לעם

מברכת בברכת "ה' עמכם"

לאלפי מדריכי התנועה ואלפי החניכים

היוצאים היום בשליחות להפיץ דבר ה' במחנות הקיץ ובקייטנות היומיות ברחבי הארץ

שאו נא ברכותינו

להיות מגדל אור להפיץ אור ה' ולהקרינה בסביבתכם

מחנות קיץ

"עולם התורה"
שדה חמד
מחזור ראשון י"א - י"ח מנ"א
מחזור שני י"ח-כ"ה מנ"א

לבני ישיבות צעירים
חזון יחזקאל
כ"ה מנ"א

קייטנות עם לינה

נר ישראל	בני־ברק	בן יעקב 26 (2 מחזורים)	פורת יוסף	רחובות	רח' נורדוי 7
קרן הילד	בני־ברק	רח' צפת 14	תורה ושלום	ראש העין	
קרן הילד	בני־ברק	רח' גבורי ישראל 32	נוה ארץ	באר־עקב	רח' זבוטינסקי 28
אהל משה	בני־ברק	רח' דבורה הנביאה 16 (2 מחזורים)		*	(3 מחזורים)
			משכן משה	ראש העין	ראש העין (2 מחזורים)
חומת ציון	בני־ברק	רח' רבנו אשר 7 (2 מחזורים)	מתיבתא	גדרה	רח' לוינזון
אור גאון	בני־ברק	רח' שלמה המלך 3 (2 מחזורים)	פאר ירושלים	ירושלים	רח' זבוטינסקי 31
מגן הילד	בני־ברק	רח' ברנדשטטר 3	פורת יוסף	קרית אתא	רח' ירושלים 20
מקור חיים	בני־ברק	רח' יהושע 17	ק. המתיבתא	גבעת אולגה	הגדוד העברי 13
עטרת צבי אשדוד		רח' האצ"ל 17, רובע א'	מרכז לחינוך תורני	זכרון יעקב	רח' הזית 9
ישיבת אשקלון	אשקלון	אפרידר (2 מחזורים)			
חנוך לנער ישיבת	נתיבות	ליד הישיבה	דרך חיים	נתניה	דרך חיים (2 מחזורים)
			מאיר בת עין	טבריה	ליד קבר רמבע"נ
באר־שבע	באר־שבע	רח' נגבה 49	מתיבתא	חזון יחזקאל	מרכז אלומה (2 מחזורים)
ק. מלאכי		רח' ויצמן 17 (2 מחזורים)			
פורת יוסף	רחובות	רח' בר־כוכבא	מתיבתא	שדה חמד	כפר הנוער

עיתון המודיע י' אב תשמ"ג